

A Pécsi Ítéltábla, mint másodfokú bíróság
Bf.II.14/2024/8. szám

A Pécsi Ítéltábla Pécsett, a 2024. évi július hó 12. napján megtartott nyilvános ülés alapján meghozta a következő

í t é l e t e t:

A másodfokú bíróság az életveszélyt okozó testi sértés bűntette miatt **Terhelt1** ellen indult büntetőügyben a Zalaegerszegi Törvényszék 3.B.30/2023/25. számú ítéletét megváltoztatja, és a vádlott büntetését 1 (egy) év 4 (négy) hónap szabadságvesztésre, felfüggesztésének próbaidejét 2 (kettő) évre enyhíti.

Egyebekben az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja azzal, hogy a vádlott – a szabadságvesztés végrehajtásának elrendelése esetén – helyesen *legkorábban* a büntetés kétharmad részének kitöltését követő napon bocsátható feltételes szabadságra.

I n d o k o l á s

I.

- [1] A Zalaegerszegi Törvényszék a 2023. évi november hó 16. napján kelt 3.B.30/2023/25. számú ítéletével Terhelt1 vádlottat a Büntető Törvénykönyvről szóló 2012. évi C. törvény (a továbbiakban: Btk.) 164. § (1) bekezdésében meghatározott és a (8) bekezdés I. fordulata szerint minősülő testi sértés bűntette miatt 2 év, végrehajtásában 3 év próbaidőre felfüggesztett szabadságvesztésre ítélte. A szabadságvesztést – elrendelése esetére – börtönben rendelte végrehajtani, melyből a büntetés kétharmad részének kitöltését követő napon bocsátható feltételes szabadságra. Ezen túlmenően egyéb törvényes útra utasította sértett1 magánfél polgári jogi igényének érvényesítését, rendelkezett továbbá a bűnjelekről és a bűnügyi költség viseléséről is.
- [2] Az elsőfokú bíróság ítélete ellen a vádlott és védője elsődlegesen büntethetőséget kizáró ok, jogos védelem címén történő felmentés, másodsorban bizonyítottság hiányában történő

felmentés, harmadsorban eltérő jogi minősítés – a cselekmény testi sértés vétségeként történő értékelése –, következésképpen enyhítés érdekében jelentett be fellebbezést.

[3] A Pécsi Fellebbviteli Főügyészség átiratában és a nyilvános ülésen jelen lévő képviselője útján az elsőfokú bíróság ítéletének helybenhagyását indítványozta.

[4] A vádlott és a védője a nyilvános ülésen a jogorvoslati kérelmükkel egyező tartalommal szólalt fel.

[5] **II.**

[6] A másodfokú bíróság a fellebbezéssel megtámadott ítéletet a büntetőeljárásról szóló 2017. évi XC. törvény (a továbbiakban: Be.) 590. § (1) bekezdése alapján az azt megelőző bírósági eljárással együtt bírálta felül, mely a (2) bekezdés értelmében kiterjedt az ítélet megalapozottságára, az ítéletnek a bűnösség megállapítására, a bűncselekmény minősítésére, a büntetés kiszabására vonatkozó rendelkezéseire, valamint az indokolás helyességére és az eljárási szabályok megtartására, illetve a Be. 590. § (7) bekezdése értelmében – hivatalból – az egyszerűsített felülvizsgálat tárgyát képező kérdésekre és a polgári jogi igényre vonatkozó rendelkezésre is.

[7] A felülbírálat során a másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság által megállapított tényállást – a Be. 592. § (2) bekezdés a) pontjában írt okokból – részben megalapozatlannak: kismértékben hiányosnak találta, mivel az nem tartalmazza a vádlott beszámítási képességét érintő tényeket. Ezért a másodfokú bíróság a Be. 593. § (1) bekezdésének a) pontja alapján – az elsőfokú bíróság által lefolytatott bizonyítást érintő ügyiratok tartalma alapján – a tényállás személyi részét az alábbiak szerint egészíti ki:

[8] Terhelt1 vádlott nem szenved és nem szenvedett a terhére rótt cselekmények elkövetésekor az elmeműködés olyan kóros állapotában, amely kizárta vagy korlátozta volna a cselekménye társadalomra való veszélyességének felismerésében, illetve az ennek megfelelő cselekvésben.

[9] Az ekként helyesbített tényállás most már mentes a Be. 592. § (2) bekezdésében felsorolt részbeni megalapozatlansági hibáktól és hiányosságoktól: az tehát hiánytalan, teljeskörűen felderített, iratellenes megállapítást vagy téves ténybeli következtetést nem tartalmaz.

[10] Az elsőfokú bíróság eljárása során nem vétett olyan, a Be. 607. § (1) bekezdésében vagy a Be. 608. § (1) bekezdésében felsorolt ún. abszolút, illetve a Be. 609. § (1) bekezdésében nevesített kihatással bíró és a másodfokú eljárásban ki nem küszöbölhető ún. relatív eljárási szabálysértést, mely a határozat érdemi felülbírálatának akadályát képezte volna.

[11] A bizonyítási eljárást az eljárási törvény rendelkezéseinek megtartásával folytatta le. Beszerezte, megvizsgálta és a logika szabályainak megfelelően, részletesen és körültekintően értékelte az ügy elbírálásához szükséges bizonyítékokat. Azok mikénti mérlegeléséről ítéletének indokolásában meggyőző érveléssel adott számot, mind a ténymegállapításai, mind pedig a vádlotti védekezés elvetése tekintetében. Következésképpen indokolási kötelezettségének is teljeskörűen eleget tett.

[12] A tényállás kiegészítésére, helyesbítésére, illetve az ellentétes tényállás megállapítására a Be. 593. § (1) bekezdése csak abban az esetben ad lehetőséget, ha a tényállás részben megalapozatlan. Az elsőfokú bíróság által megállapított tényállás mindössze annyiban szenvedett a Be. 592. § (2) bekezdés a) pontjában írt részbeni megalapozatlansági hibában, hogy a nyomozás során beszerzett igazságügyi pszichiátriai szakértői vélemény ellenére nem tartalmazott a vádlott beszámítási képességére nézve megállapításokat.

- [13] Ezen túlmenően megalapozatlansági hiba vagy hiányosság nem jelentkezett, különösen abban a vonatkozásban nem, hogy a vádlott a presszó udvarán miként és milyen előzményeket követően vett részt a tettlegességben.
- [14] Az elsőfokú bíróság részletes indokát adta annak, hogy a rendelkezésre álló bizonyítékok közül melyeket milyen okból tartott elfogadhatónak, illetőleg milyen okból vetett el. Ennek során észlelte, hogy az eseményeknek a valóságtól eltérő előadása nem csupán a vádlottnak, hanem a sértettnek és a hozzá kötődő tanúknak is érdekében állt, így helyesen járt el, amikor a vallomásaikból származó személyi bizonyítékokat elsősorban az objektív bizonyítékokkal – a köztéri kamera-felvételeken látottakkal és az igazságügyi orvosszakértői vélemény megállapításaival – összevetve csak akkor fogadta el, ha a bizonyítandó tény más forrásból is megerősítést nyert. Bizonyítékértékelő tevékenysége során megalapozott következtetést vont le a vádlott rendőri előállítást megelőzően tanúsított magatartásából a tettlegességben való részvételének céljára, és meggyőző indokát adta annak is, hogy a sértett esetében az elsődleges kórházi ellátás után pár nappal észlelt közvetett életveszélyes állapotot miért nem okozhatta a vádlott cselekvőségétől eltérő behatás. Mindezek alapulvételével jutott arra, hogy a vádlott az erőszakos cselekményeknek nem elszenvedője, hanem aktív részese volt, mely következtetésével a másodfokú bíróság is egyetértett.
- [15] Az elsőfokú bíróság minden szóba kerülő bizonyítékot beszerzett és megvizsgált, ezért a tényállása nem felderítetlen; minden releváns kérdésben tett ténymegállapítást, ezért az nem hiányos; valamennyi ténymegállapításának megfelelő tartalmú bizonyíték fellelhető az iratok között, ezért az nem iratellenes; illetve a megállapított tényekből sem következtetett további tényre helytelenül. Miután az indokolási kötelezettségének is eleget tett: a másodfokú bíróságnak eljárásjogi lehetősége sem volt a megállapított tényállásától eltérő tények megállapítására.
- [16] Az elsőfokú bíróság által megállapított és a fentiek szerint kiegészített tényállás ezért a Be. 593. § (3) bekezdése alapján irányadó volt a másodfokú eljárásban is.

[17] **III.**

- [18] E tényállásból az elsőfokú bíróság helyesen következtetett a vádlott büntetőjogi felelősségére.
- [19] Bár kétségtelen, hogy nem a vádlott kezdeményezte a tettlegességig fajuló szóváltást, a sértett verekedést provokáló magatartásához kapcsolódva azonban beleegyezett a nézeteltérés végső esetben tettlegesség útján történő rendezésébe.
- [20] Az ítélezési gyakorlat évtizedek óta következetes abban, hogy a kihívás akár ráutaló magatartással való elfogadása a jogos védelmi helyzet megállapíthatóságát kizárja. A kölcsönös kihívással, illetve a kihívás elfogadásával ugyanis mindkét fél a jogtalanság talajára lép, melyben ezért a szóban forgó büntethetőséget kizáró okra eredményesen egyikük sem hivatkozhat. Ilyen esetekben valamelyik fél javára a jogos védelmi helyzet akkor sem állapítható meg, ha a verekedés során a másik fél vele szemben fölénybe kerül (*BH 2002.171., BH 2004.93.*). Mindezekre tekintettel a vádlott jogos védelem címén történő felmentésének nem volt helye, melyet az elsőfokú bíróság – a jogos védelem kérdéseiről szóló 4/2013. Büntető jogegységi határozatban foglaltakra is támaszkodva – helyesen ismert fel. Miután pedig nem volt lehetőség az elsőfokú bírósággal ellentétes tényállás megállapítására sem, nem kerülhetett sor a vádlott bizonyítottság hiányában történő felmentésére sem.

- [21] A vádlott felmentését célzó fellebbezések tehát nem voltak megalapozottak.
- [22] A bűncselekmény minősítése is a büntető anyagi jogszabályban foglaltaknak megfelelően történt. Az elsőfokú bíróság jogi indokolását annyiban azonban ki kellett egészíteni, hogy a vádlott bűnössége az életveszélyes eredményre eshetőleges szándék formájában terjedt ki. A másodfokú bíróság megítélése szerint az elkövetés körülményei, annak eszköze, a célba vett testrészek és testtájékok, az erőbehatások nagysága és száma, illetve a sérülések súlyossága együttesen csak azt a következtetést tették lehetővé, hogy az életveszélyes sérülés bekövetkezésének lehetőségét a vádlottnak fel kellett ismernie, ez iránt azonban közömbösséget mutatott, ebbe belenyugodva cselekedett (*Btk. 7. § II. fordulat*).

[23] **IV.**

- [24] A büntetőjogi jogkövetkezményeket meghatározó tényezőket az elsőfokú bíróság maradéktalanul feltárta és azokat túlnyomórészt a tényleges súlyuknak megfelelően is értékelte.
- [25] A másodfokú bíróság azonban az enyhítő körülmények számára és nyomatékra tekintettel – a sértetti közrehatást és a vádlott kedvező személyi körülményeit hangsúlyosabban értékelve – a kiszabott büntetés enyhítését tartotta indokoltnak. Ezért a szabadságvesztés elsőfokú bíróság által a törvényi minimumban meghatározott tartamát a Btk. 82. § (1) bekezdése és (2) bekezdés c) pontja alapján eljárva 1 év 4 hónapra, a végrehajtása felfüggesztésének próbaidejét pedig 2 évre mérsékelte.
- [26] Az ily módon kiszabott büntetés alkalmas a Btk. 79. §-ában meghatározott büntetési célok elérésre, egyúttal igazodik a vádlott csekélyebb társadalomra veszélyességéhez és az enyhítő körülmények nagyobb nyomatékához is, míg a végrehajtása felfüggesztésének időtartamában kifejezésre jutnak a vádlott kedvező személyi körülményei.
- [27] A vádlott és védője jogorvoslati kérelmének enyhítést célzó része tehát megalapozott volt.
- [28] Az elsőfokú bíróság egyéb – a bűnjelekkel és az eljárás során felmerült bűnügyi költség viselésével, valamint a polgári jogi igényekkel kapcsolatos – rendelkezési törvényesek voltak.
- [29] Mindezek alapján a másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletét a Be. 606. § (1) bekezdésében írtak alapján, a rendelkező részben foglaltak szerint megváltoztatta, az ítélet egyéb törvényes rendelkezéseit a Be. 605. § (1) bekezdése értelmében helybenhagyta azzal, hogy – a Btk. 38. § (2) bekezdés a) pontjában írtak alapján – a törvény szövegének megfelelően helyesbítette a feltételes szabadságra bocsátás időpontjával kapcsolatos, megfogalmazásában félreérthető rendelkezést.

P é c s, 2024. július 12.

Dr. Krémer László s.k. a tanács elnöke, Dr. Eördögh Dávid s.k. előadó bíró, Dr. Túri Tamás s.k. bíró

A Zalaegerszegi Törvényszék 3.B.30/2023/25. számú ítélete a Pécsi Ítéltábla Bf.II.14/2024/8. számú határozata folytán – az abban írt változtatással – a 2024. évi július hó 12. napján jogerőre emelkedett.

Dr. Krémer László s.k.
a tanács elnöke